

EL BAPTISME DE JESÚS

En aquest diumenge del baptisme del Senyor, l'evangeli ens convida a contemplar una icona de la Trinitat. Sobre el Fill que prega baixa l'Esperit. La veu del Pare: Aquest és el meu Fill. Batiats en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant sapiguem escoltar al Fill únic a fi de merèixer el nom de fills de Déu i ser-ho veritablement.

ATENCIÓ: els texts proposats aquí corresponen al cicle C. Mirau de veure al leccionari de la vostra comunitat si les té; parlau amb el capellà a veure quines ha triat.

PER A APROFUNDIR LA PRIMERA LECTURA

Isaïes 40, 1-5. 9-11.

Aquesta perícopa es troba a l'inici del "**llibre de la Consolació**". Aquest llibre és obra d'un profeta anònim, deportat a Babilònia després de la caiguda de Jerusalem i veu clarejar uns nous temps. Els qui van abatre Jerusalem i el seu Temple seran vençuts per Cir II, el Gran, rei dels perses. Descontents del seu rei, la gent de Babilònia reben Cir amb els braços oberts. Els sacerdots babilònics interpreten aquests successos com una victòria dels seus déus. Així, també, certs exiliats jueus estan temptats de pensar el mateix. El profeta, que se situa sota el patronatge d'Isaïes, combat aquestes idees idòlatres. Ell diu que tot això succeeix d'acord amb la voluntat del Déu d'Israel: degut a les infidelitats del seu poble, ha permès el càstig de la destrucció i caiguda, i de l'exili. Però ara Déu li ha perdonat la seva falta. El poble serà alliberat. Així, doncs, ara ha de somiar amb la tornada.

En el fragment que es llegeix avui, s'escolta en primer lloc la veu del profeta que es dirigeix al cor de Jerusalem. Jerusalem representa el conjunt del poble. El cor no és solament l'òrgan del sentiment, sinó també de la voluntat. Coratge, diu el profeta.

A continuació s'escolta la veu d'un herald. Aquest compara el camí de la tornada a un nou èxode. Com en temps passats sota la guia de Moisès, el poble travessarà el desert per a arribar a Jerusalem. En termes lírics, el profeta veu un camí de tornada sense obstacles. En aquesta tornada ell hi veu una manifestació del poder de Déu.

El text acaba amb dues imatges: la d'un general victoriós entrant a casa seva i la d'un pastor que condueix el seu ramat. Aquesta segona imatge serà abundantment emprada pel nou Testament i aplicada a Jesús.

PROCLAMAR AQUEST TEXT

En la seva proclamació, el lector estarà atent a remarcar els tres paràgrafs d'aquest text:

- la paraula de consolació, amb les seves insistències i les seves repeticions:
- Consolau, consolau el meu poble, *diu el vostre Déu. «Parlau amorosament a Jerusalem, cridau i diguau-li que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.»*
- l'anunci de la vinguda del Senyor, amb les seves **consignes** i l'**amplitud** de la conversió:

Escoltau una veu que crida: **«Obriu** en el desert una ruta al Senyor, **aplanau** en l'estepa un camí per al nostre Déu. *S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una*

plana, el terreny escabrós serà una vall. Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit.»

• El **crit** de l'herald, missatger amb els seus canvis de temps (tots els verbs estan en present): **puja**... Aixeca la veu... **Digues**... vet aquí al vostre Déu.... *Portes, Déu arriba*

***Puja** en una muntanya ben alta, missatger que anuncies a Sió la Bona Nova! Tu que **portes** bones noves a Jerusalem, **alça** ben fort el teu crit, **alça'l** ben fort, no tens por! l'acompanya el fruti... **vetlla** com un pastor pel ramat, l'aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien.*

LECTURA PRIMERA Is 40:1-5.9-11

Lectura del llibre del profeta Isaïes

«Consolau, consolau el meu poble», diu el vostre Déu. «Parlau amorosament a Jerusalem, cridau i diguai-li que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.»

Escoltau una veu que crida: «Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplanau en l'estepa un camí per al nostre Déu. S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, el terreny escabrós serà una vall. Llavors

apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit.»

Puja en una muntanya ben alta, missatger que anuncies a Sió la Bona Nova! Tu que portes bones noves a Jerusalem, alça ben fort el teu crit, alça'l ben fort, no tens por! Digues a les viles de Judà: «Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor Déu arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l'acompanya el fruit de la seva victòria, el pecedeixen els seus trofeus; vetlla com un pastor pel ramat, l'aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien

EL SALM 103.

Beneix el Senyor, ànima meva. Senyor, Déu meu que en sou de gran! Així s'inicia el magnífic salm 103, un dels més lírics del salteri, que es mereixeria ser llegit sencer... Com al Gènesi 1, el text celebra la primera creació divina, la llum, després la volta del firmament amb les aigües de dalt i les inferiors. Déu estableix la seva casa sobre tot l'univers, però no és per a descansar. Ràpid com el vent, travessa el món. És omnipresent en ell. El salmista contempla seguidament les criatures que habiten la terra i els mars. Tota vida depèn de Déu. Ell és qui dóna l'alè vital i qui el lleva.

Els dos últims versets s'obren en una dimensió nova: el do de l'Esperit. Un pensa tot d'una en Jesús ressuscitat, alenat, bufant sobre els seus deixebles i dient-los: Rebeu l'Esperit Sant (*Jn 20, 22). Un pensa també en l'Alè, Esperit diví enviat sobre Jesús en el seu baptisme (evangeli d'avui).

*.» **SALM RESPONSORIAL 103:1b-3a, 3b-4, 24-25. 27-28, 29-30 (R.: 1)***

Senyor, Déu meu, que en sou, de gran!

*Anau vestir d'esplendor i majestat,
us embolcalla la llum com un mantell.*

*Heu estès el cel com una vela,
i dalt les aigües us heu fet un palau*

R. Beneix el Senyor ànima meva, Senyor, Déu meu, que en sou de gran.

*Preneu els núvols per carrossa
i avançau sobre les ales dels vents,
teniu els vents per missatgers,
el foc i les flames per executar les ordres. R.*

*Que en són, de variades, Senyor, les vostres obres,
i totes les heu fetes amb saviesa.*

*La terra és plena de les vostres criatures.
Aquí teniu el mar, immens per totes bandes,
són incomptables els animals que s'hi mouen,
des dels més petits fins als més grans. R.*

*Tots esperen de la vostra mà
que els doneu l'aliment al seu temps:
els el donau, i ells l'arrepleguen,
així que obriu la mà, mengin a desdir. R.*

*Però si deixau de mirar-los es desconcerten,
si els retirau l'alè, expiren
i tornen a la pols d'on van sortir.
Quan enviau el vostre alè, reneix la creació,
i renovau la vida sobre la terra. R.*

SEGONA LECTURA

PER A APROFUNDIR AQUEST TEXT: Titus 2, 11-14; 3, 4-7.

El fragment que llegim en aquest dia ajunta dos passatges de la carta a Titus. El primer, tret d'una explicació sobre els esclaus. L'autor va més allà de la seva situació per a parlar de l'alliberament de tots els homes. Es remarquen les paraules: **salvació, Salvador, rescat**. Nosaltres ja estem salvats per la mort i la resurrecció de Jesús que ha vessat la seva sang per nosaltres. Encara ho serem més per la seva tornada gloriosa al final dels temps. La idea de rescat o de redempció no comporta la noció de pagar un preu a algú. Jesús no ens ha rescatat d'un Déu que ens tindria com esclaus. La noció de rescat posa el seu accent en un acte d'alliberament i en el seu resultat. Nosaltres som cridats a ser un poble apassionat a fer el bé.

El segon fragment està tret d'una reflexió de l'autor sobre la vida dels cristians en la societat. L'autor convida als deixebles de Crist a ser bons ciutadans i a dur una vida pacífica. Com anteriorment, aquí també ell sobrepassa aquestes consideracions morals per a fer una reflexió sobre la salvació. Després d'haver recordat la teologia paulina de la salvació concedida graciosament per Déu, es para en el moment que aquesta salvació és donada: el baptisme. L'ésser humà reneix a una vida nova donada per Déu, a través de Crist gràcies al do de l'Esperit Sant.

PROCLAMAR AQUEST TEXT

En contrast amb el lirisme i la dinàmica de la primera lectura, la segona és:

- en primer lloc una aportació moral: *abandonem la impietat i els desigs mundans, per viure en aquest món una vida de sobrietat, de justícia i de pietat,*

- després en segon lloc una expressió de la manifestació de la "bondat" i de la tendresa de Déu de la que hem rebut un signe en les aigües del baptisme: Pel baptisme, ens ha fet renéixer i ens ha renovat en el seu Esperit Sant....

*Quan s'ha revelat la bondat de Déu, salvador nostre, i l'amor que ell té als homes, no l'han mogut les obres que nosaltres podíem haver fet, sinó la seva bondat que ens salva amb un **bany d'aigua regenerador** i amb el poder renovador de l'Esperit*

LECTURA SEGONA Tt 2:11-14; 3:4-7

Lectura de la carta de sant Pau a Titus

Estimats: s'ha revelat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes, i ens ensenya que abandonem la impietat i els desigs mundans, per viure en aquest món una vida de sobrietat, de justícia i de pietat, mentre esperem que es compleixi feliçment la nostra esperança, que es manifesti la glòria de Jesucrist, Déu gran i salvador nostre. Ells'entregà a si mateix per nosaltres un poble ben seu, apassionat per fer el bé. Quan s'ha

revelat la bondat de Déu, salvador nostre, i l'amor que ell té als homes, no l'han mogut les obres que nosaltres podíem haver fet, sinó la seva bondat que ens salva amb un bany d'aigua regenerador i amb el poder renovador de l'Esperit Sant, que ell ha vessat a mans plenes sobre nosaltres per Jesucrist, el nostre salvador; així, justos per la seva gràcia, som hereus de la vida eterna, que des d'ara tenim dret a esperar.

PER A APROFUNDIR L'EVANGELI DE LUCAS 3, 15-16. 21-22.

A l'evangeli de Lluç, Joan Bautista és l'últim i el major dels profetes, però d'un temps passat. El viu encara en el temps de les promeses durant el qual Déu parla per mitjà dels seus profetes. Ara vénen els nous temps, al llarg dels quals Déu parla per mitjà del seu Fill. Ja no es tracta del temps de les promeses, sinó el de les realitzacions. Els dos fragments, proposats per a avui per la litúrgia, remarquen aquest aspecte.

En el primer, Joan mostra la seva inferioritat en relació a Jesús. El baptisme d'aigua de Joan és una invitació a la conversió. El baptisme de foc de Jesús és el do de l'Esperit, manifestat a Pentecosta. Ell ens introdueix en un món nou.

El segon fragment tracta del baptisme de Jesús, o millor del que va succeir després del baptisme. El baptisme mateix no hi és descrit. No hi ha cap referència de qui bateja. L'accent està posat sobre Jesús en oració, rebent l'Esperit mentre que una veu des del cel el reconeix com a Fill. Bella imatge trinitària.